งชื่อเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการควบคุมและป้องกันวัณโรคของ

ประชาชนตำบลหนองพิกุล อำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์

ชื่อ-สกุลนักศึกษา วีระพัฒน์ ทวีเจริญ

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คร.ปณิธาน กระสังข์

หลักสูตร สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชา การบริหารสาธารณสุข

ปี พ.ศ. 2568

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) การมีส่วนร่วมในการป้องกันวัณ โรค 2) แรง สนับสนุนทางสังคมในการป้องกันวัณโรค 3) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา แรงสนับสนุนทางสังคม กับการมีส่วนร่วมในการป้องกันโรควัณโรค โดย ประยุกต์ใช้ทฤษฎีการมีส่วนร่วม และแรงสนับสนุนทางสังคม ในการวิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิง ปริมาณ ประชากร จำนวน 1,190 คน กำหนดสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างโดยใช้แนวคิดของ Daniel (1970) จำนวน 289 คน โดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ ในการวิเคราะห์ข้อมูล เป็นสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติวิเคราะห์ตารางใบวัคาใคสแควร์ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และ เส ปียร์แมน

ผลการศึกษา พบว่า 1) ค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันวัณโรคโดย รวมอยู่ในระดับมาก 2) ค่าเฉลี่ยแรงสนับสนุนทางสังคมโดยรวมอยู่ในระดับมาก และ 3) เพศ ไม่มี ความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการป้องกันโรควัณโรค ระดับการศึกษา อายุ แรงสนับสนุนทาง สังคมโดยรวม มีความสัมพันธ์ทางบวก กับการมีส่วนร่วมในการป้องกันโรควัณโรค อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อแยกรายด้าน พบว่า ค้านข้อมูลข่าวสาร ค้านการสนับสนุนจาก เจ้าหน้าที่ มีความสัมพันธ์ทางบวก กับการมีส่วนร่วมในการป้องกันโรควัณโรค อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .01 และค้านทรัพยากรมีความสัมพันธ์ทางบวก กับการมีส่วนร่วมในการป้องกันโรควัณโรค อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วม การควบคุมและป้องกันวัณโรค

Title Factors Relating the Participation of People in Tuberculosis Control and

Prevention in Nong Pikul Subdistrict, Tak Fa District, Nakhon Sawan Province

Name Weeraphat Thaweecharoen

Advisor Associate Professor Dr. Panitan Grasung

Degree Master of Public Health

Program Public Health Administration

Year 2025

Abstract

The objectives of this study were to 1) the participation in the tuberculosis prevention, 2) the social supporting forces for tuberculosis prevention, and 3) the relationship between personal factors including gender, age, educational level, social supporting forces and the participation in tuberculosis prevention. The conceptual framework was applied the theories of participation and social supporting forces. The research methodology was a quantitative research and the populations were 1,190 people and the sample size determined by using Daniel's (1970) concept. The sample were 289 respondents and selected by multi-stage random sampling. The tool for the research was a questionnaire. Statistics used for the data analysis were descriptive such as percentage, mean and standard deviation, and cross-tabulation analysis statistics of Chi-square, Pearson's product moment correlation coefficient, and Spearman's product moment correlation coefficient

The results of the study found that 1) the overall mean of people participation in tuberculosis prevention were at a high level, 2) the overall mean of social supporting forces were at a high level, and 3) personal factor such as gender did not related with the participation in tuberculosis prevention while educational level, age, and overall social supporting forces were positive related with the participation in tuberculosis prevention at a statistical significance level of .01. In each aspect, found that the information aspect and the support aspect from officials had a positive related with the participation in tuberculosis prevention at a statistical significance level of .01, and the resources aspect has a positive related with the participation in tuberculosis prevention at a statistical significance level of .05.

Keywords: Participation, Tuberculosis Control and Prevention